

ΟΡΓΑΝΟΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΝ, ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΝ, ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΟΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΝ

ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΟΝ ΔΙΣ ΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

ΤΗΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΤΩΝ ΠΑΡ' ΗΜΙΝ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΩΝ ΚΑΙ ΛΟΓΟΓΡΑΦΩΝ

Διευθυντής Γ. Ι. ΔΕΛΕΔΑΚΙΣ Δ. Φ. ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ

ΓΡΑΦΕΙΑ: ΟΔΟΣ ΤΟΠΧΑΝΑ ΑΡΙΘΜΟΣ 78

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ

ΟΙ ΣΥΡΜΟΙ ΚΑΙ Η ΤΟΑΛΕΤΤΑ

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου καὶ τέλος)

Ἡ χρῆσις τῆς φενάκης πολλοαυτῆς τῆς Εὐρώπης καὶ ἐνιαυτοῦ παρ' ἡμῖν διατηρεῖται ἔτι καὶ νῦν, μάλιστα δὲ οἱ ἄλλοι ἐν Ἀγγλίᾳ, οἱ καθηγηταὶ πανεπιστημίων τινῶν καὶ οἱ τῶν ἀριστοκρατικῶν οἰκῶν ὑπηρέται. Παρὰ δὲ τῷ ἀσθενεῖ φύλῳ γίνεται χρῆσις, πρὸ πάντων διὰ τὸ ὀπισθεν τῆς κεφαλῆς, μιμητικώτατον γὰρ ζῶον, ἡ γυνή, ὥστε δικαίως ἐλέχθη, ὅτι ἂν γυνὴ τις ἡγάπα ποτὲ τὸν Διάβολον, ὅλαι θὰ τὸν εὕρισκον ὥραϊον. Πόσον ὅμως παραλογίζονται ἐνίοτε καὶ οἱ ἄνδρες! Εὕρισκονται εἰς τινα συναναστροφὴν, ὑποκρίνονται τοὺς φιλόφρονας, τοὺς διαχυτικούς, ἐγκωμιάζουσι τοὺς νέους συρμούς, τὰ καπέλλα τῆς μόδας ποῦ φεροῦν αἱ κυρίαι, τῆς ἰδικῆς των ὅμως κυρίας τὸ καπέλλο, τὸ εὕρισκουν χωρὶς γούστο, παράλογον, ἀναχρονιστικόν, ἀηδές. Διατί; ἀπλούστατα· διότι τὸ πληρώνουν οἱ ἴδιοι. Πῶς λοιπὸν νὰ μὴ εἶναι ὀρθὸς ὁ ὀρισμὸς τοῦ ἀνδρὸς τεθεὶς ὑπὸ ἡμετέρου λογίου. τί ἐστὶν ἀνὴρ; Λέγει ἐκεῖνος: Ζῶον δίπουν, γενειοφόρον, λογικόν, ἔχον ὅμως τὸ δικαίωμα τοῦ ἀνέως παραλογίζεσθαι.

Καὶ πράγματι πῶς τοιμὰ εἰς ἀνὴρ νὰ κατηγορήσῃ ἐπὶ ἀειδεῖ συρμῶ τὴν ἰδίαν αὐτοῦ σύζυγον, ὅταν ἐκεῖνος καὶ μάλιστα ἐὰν τύχῃ νὰ εἶναι ἐκ τῶν ἐπισήμων, ἔχῃ τὸ θάρρος νὰ ἐμφανίζηται εἰς τὴν κοινωνίαν μὲ καπέλλον σχήματος καπνοδόχου ἐργοστασίου, μὲ ἔνδυμα δὲ εἰς πτερὰ ἀκρίδος ἀπολήγον, τὴν γελοιωδεστάτην βελλάδα; Ἀλλὰ βεβαίως ποτὲ δὲν δύναται νὰ ὑπερσκελίσῃ ὁ ἀνὴρ τὴν μωρίαν τῆς γυναίκος ὡς πρὸς τὸ ζήτημα τῶν συρμῶν καὶ τοῦ ἐφευρετικοῦ νοῦ τῆς Διότη. *La femme sait un art avant le diable.* Ἀλλὰ δυ-

συχὲς ὥραϊον φύλον! Δὲν συλλογίζεσαι καὶ τὴν δευτέραν παρουσίαν; Πόσαι καὶ ποταὶ ἱστορίαι ἀπηγορευμένου καρποῦ δὲν θ' ἀναφανῶσιν αἰφνης ἐν τῷ μέσῳ ἀναπηδῶσαι ἐκ τῶν ἐσφραγισμένων βιβλίων, ἵνα ἐπιβαρύνωσι τὴν μεταξὺ σωτηρίας καὶ ἀπωλείας ταλαντευομένην πλάστιγγα; Πόσοι ἀλλότριοι πλόκαμοι, πόσοι πλασταὶ ὄφρυνες, πόσα χημικὰ ῥόδα καὶ κρίνα, πόσοι ψευδεῖς ὀδόντες, ἵνα μὴ εἰπω σιαγόνες, πόσα βαμβάκερὰ μᾶλα, πόσοι πρόσθετοι κνήμαιοι, πόσα περίθετα καὶ νόθα κάλλη, δὲν θὰ πέσωσιν ἐπὶ τῆς τρομερᾶς πλάστιγγος, δίκην ἀερολίθων, καθ' ἣν στιγμὴν ὁ ἀρχάγγελος θὰ ἐτοιμάζηται διὰ τοῦ μικροῦ δακτύλου νὰ δώσῃ αὐτῇ σωτήριον καλπονοθευτικὴν κλίσιν;

Εἰς μάτην λοιπὸν κρινολινοφόροι μου ἀναγνώστριαί, ἐπιζητεῖτε ν' ἀναπληρώσητε διὰ τῆς τέχνης, ὅτι ὁ ἀπηνῆς χρόνος εἰς ἐρείπια μεταβάλλει. Ἔσπε αὐτάρκεις, εἰς τὰ ὑπὸ τῆς φύσεως δωρηθέντα ὑμῖν θέλγητρα. Μὴ δυσανασχετεῖτε, ὅτι τόσον προῶρως καὶ ταχέως μαραινόνται τὰ μῆλα τῶν παρειῶν σας, ἢ ὅτι ἐπὶ τοῦ μαρμαρυγᾶς ἐκπέμποντος γύρω του προσώπου σας σχηματίζονται μετ' οὐ πολὺ πτυχαὶ καὶ ρυτίδες... διότι: *Sic transit gloria mundi.* Ἀλλὰ καὶ πάλιν μὴ ἀπογοητεύσθε μὴ χάνετε τὸ θάρρος σας· τοῦλάχιστον πρὸς ἀνάμνησιν *ayez toujours vingt ans dans quelque coin du coeur.*

Ἐν Βυζαρί Ἀμαρίον μηνὶ Μαΐῳ 1907

ΕΜΜ. Ι. ΣΑΟΥΝΑΤΣΟΣ

Σπουδαστὴς τοῦ Δικαίου

Ἐν τῷ ἐπομένῳ φυλλάδιῳ θὰ καταχωρίσωμεν καθυστερήσαν ἐικόνα, παριστῶσαν ἐν συμπλέγματι τὸν Ὑπατον Ἀρμοστήν Κρήτης ἐν μέσῳ τῶν κ. Προξένων καὶ τῶν ἐν τέλει ἐκ τῶν ἡμετέρων.

Ο ΚΡΗΤΙΚΟΣ ΟΠΛΙΣΜΟΣ

«Καὶ τῶν δώρων τιμιώτατα αὐτοῖς
[τοῖς Κρητῖν] εἶνε τὰ ὅπλα».

Σιράβων

(Συνέχεια ἐκ τοῦ 15ου φυλλαδίου)

B. — Ἀπὸ τοῦ 17ου αἰῶνος μέχρι σήμερον.

Τὰ δ' ἀπὸ τοῦ δεκάτου ἐξοδίου αἰῶνος μέχρι σήμερον ὅπλα τῶν Κρητῶν δυνατόν νὰ καταταχθῶσιν εἰς τέσσαρας κλάσεις :

A'. — Ὅσα ὡς ἐκ τοῦ ἐνέματος αὐτῶν ἔχουσιν ἐνετικήν προέλευσιν εἶνε δὲ ταῦτα :

Ὁ Μουτσουνίγος ἢ Μουτσινίγος ἢ Μιτσινίγος, ὀνομασθεὶς ἀπὸ ὁμωνύμου ὀπλοποιοῦ, ἢ μάλλον διότι εἰσῆχθη εἰς Κρήτην ἐπὶ Θωμᾷ Μουτσινίου Δουκὸς τῆς Ἑνετίας περὶ τὰς ἀρχὰς τοῦ δεκάτου τετάρτου αἰῶνος, εἴτε διὰ τοῦ Πέτρου Μουτσινίου ναυάρχου ἐν ἔτει 1470. Διεκρίνοντο τρία εἶδη αὐτοῦ Βενέτικος, Σκοντριᾶνος καὶ Μουρουζίνος. Καλὰ δὲ ὅπλα ἐθεωροῦντο τὰ ἔχοντα κάνην μήκους ἐπτὰ σπιθαμῶν ἐνταπιπταμένα καὶ δεχόμενα σφαῖραν ἑξ δραμίων.

Τὸ Καρεμφίλι ἢ Καριοφιλί. Ὁ Βαλαωρίτης ἐφρῶνει, ὅτι ἡ ὀνομασία αὕτη ἐλήφθη ἐκ τοῦ γνωστοῦ ὁμωνύμου φυτοῦ, τὸ ὅποιον ἐλάβευσεν οἱ ἀρματοῦλοι ἐπὶ τῆς ἀκτηρίδος τοῦ ὅπλου ἐντὸς καλλιτεχνικοῦ πλαισίου. Ἀλλ' ὁ μεσαιωνοδίφης Σάβας ἀναφέρει, ὅτι τὸ ὄνομα ἐδόθη ἐκ τοῦ ἐν Ἑνετίᾳ ὀπλοστασίου Carlo-figlio = Κάρολος υἱός. Τὰ ἐξῆς εἶδη καρεμφιλίου ὑπῆρχον : Τὸ Ψαλίδι, ὅταν ἔφερον ἐπὶ τῆς κάνης ψαλιδωτὸν κόσμημα. — Τὸ Νταλιάνι ἐκ τοῦ italiano = ἰταλικόν. — Τὸ Ματζάρι, ἐκ τοῦ Magiara = οὐγγρικόν. — Καὶ τὸ Μιλιόνι, ὅπερ ὁ Σάβας παράγει ἐκ τοῦ ἰταλικοῦ Megliore ἢ Migliori = καλύτερα. Περὶ αὐτοῦ ἐλέγετο ὁ στίχος :

Μιλιόνι μου σὸν πόλεμο, πρέσσα μου σὸ σημάδι,
καὶ καρεμφίλι σὴ φωνιά βάστα σὸν παληκάρι.

Ὑπῆρχεν ἐπίσης ἡ Πρέσσα, ἰταλιστὶ pressa = ταχύτης. Αἱ γνήσαι πρέσσαι ἦσαν περιζήτητοι, περὶ ὧν ἔλεγον «χίλιες πρέσσαις χίλια ριάλια καὶ μιὰ πρέσσα χίλια ριάλια». Καὶ ἡ Φιλίντα ἢ Φιλίντρα, κατὰ Σάβαν ἐκ τοῦ Flandra = Φλανδρία.

Ὁ Σουλτάτος, ἐκ τοῦ ἰταλικοῦ soldato = στρατιώτης.

Ὁ Κατσαδόρος, ἐκ τοῦ ἰταλικοῦ cacciatore = κυνηγός.

Ὁ Παπαλίνος, ὅπλον τῆς Παπικῆς φρουρᾶς, φέρον τὸν Παπικὸν θυρεὸν εἰς τὴν βάσιν τῆς κάνης.

Τὸ Τρομπόνι, ἢ Μοσκέττα, ἢ Καβαλέττα, ἢ Καραμπίνα. Καὶ τὰ τέσσαρα ταῦτα ἦσαν βαρέα, βραχύκανα, πλατύστομα, μάλλον τοπομαχικὰ ὅπλα. Τὸ Τρομπόνι, ἐκ τοῦ ἰταλικοῦ trombone = εἶδος σάλπιγγος, ὡς ἔχον σαλπιγγωτὸν τὸ στόμιον. Ἡ Μοσκέττα τὸ ἰταλικὸν moschetto, ὅπλον πυροβόλον, ἐν χρήσει πρὸ τῆς ἐφευρέσεως τοῦ τουφεκίου. Ἰταλιστὶ λέγεται Canaletto τὸ ἱππάριον, πιθανῶς δ' ὀπλίζοντο οἱ ἱππεῖς διὰ τοιούτων βραχυκάνων, τὰ ὅποια ὀνομάσθησαν ἐκ τούτου Καβαλέττα, ἢ, ὡς ἐλέγοντο μετέπειτα, τῆς Καβαλαρίας. Ἡ Καβαλέττα ἀναφέρεται καὶ εἰς δημῶδες ποίημα, ἐν ᾧ εἰρωνεύεται χριστιανὸς Ἑρακλειώτην θωμανὸν ὡς ἀκολούθως :

Σὺν μ' ἀγαπᾷς, Μπραῆμ Ἀγᾶ, παῖξε τὴν Καβαλέττα,
νὰ δοῦμε ἂν βοροντᾶ καλὰ καὶ ἂν τοῇ παίξης νιρέτα.

Σχετικῶς πρὸς τὴν Καραμπίναν ἀναφέρει ὁ Σάβας, ὅτι κατὰ τὸν μεσαίωνα «οἱ Ἕλληνες θαλασσινοὶ ἐμάχοντο ἐν ξηρᾷ φέροντες τὸ ὄνομα Καραβήσιοι = les Carabins». Ἐπειδὴ δ' οἱ ναυτικοὶ ἰδίως ὀπλίζοντο διὰ τοιούτων βαρέων ὅπλων, ὑποθετόν, ὅτι ἡ προσωνομία Carabins ἐπεξετάθη καὶ εἰς τὸ ὅπλον τῶν ναυτικῶν, ὀνομασθὲν Καραμπίνα.

B'. — Ὅσα εἰσῆχθησαν ἐπὶ τουρκοκρατίας, ἦτοι :

Ὁ Σαρμάς (α), ὀκτάγωνον, ραβδωτόν, βραχύκανον, πλατύστομον, μὲ χρυσὰ κοσμήματα πολλῆς ἀξίας ἐπὶ τῆς κάνης.

Ὁ Μπραῆμ Πασσᾶς, βαρύτατον ζυγίζον ὑπὲρ τὰς πέντε ὀκτίδας.

Ἡ Ἀράπικη καὶ ἡ Πλατανικὴ Λαζαρίνα, ἐκ τοῦ ὅτι εἰσῆχθη εἰς τὴν νῆσον διὰ Πλατανιᾶ ἐν ἔτει 1824.

Ἡ Κοκκινιτῆ.

Ὁ Σισανές, Τρυπητὸς ὅταν τὸ ὑψόμετρον ἀντὶ ἀριθμῶν εἶχεν ὅπως δεικνυούσας τὰς ἀποστάσεις — Κοντὸς — Μακρὸς — Μαῦρος — Μπλάδος (β).

Τὸ ὅπλον τοῦ Δ. Βερναδάκη, καψιλιφόρον, βραχύκανον, πλατύστομον, ἐπονομασθὲν Καραμπάτσος.

Τὸ Ἀμερικανικόν, εἰσῆχθὲν ἐξ Ἀμερικῆς.

Ὁ Πιαστράδος τσιφτές.

Καὶ ἡ Ταμπακιέρα ἢ Βελωνωτὸν ὀπισθογεμές. Τὸ ὄνομα ἔλαβεν ἐκ τῆς εἰς τὴν βάσιν τῆς κάνης φυσίγγιοδόχου, τὴν ὁποίαν ἤνοιγον ἄνωθεν ὡς ταμβακοθήκη. Δι' αὐτῶν ἦτο πρὸ τριακονταετίας ὀπλισμένος ὁ τουρκικὸς στρατός.

Γ'. Εἰς συμπληρωματικὸν ὀπλισμὸν, ἦτοι :

Πιστόλα φραντζέζικη κατὰ προτίμησιν τῶν καταστημάτων Saint Etienne — Ἰγγλέζικη — Ἀρναούτικη μὲ τὰ κούμouλα — καὶ Ντανίσκα ἢ Μανήνα. Κατὰ Σάβαν Ντάντσικα = Dancica ἐκ Δανζίκης λέγεται ἐν Ἑλλάδι εἶδος καριοφιλίου.

Κουμπούρια ἀπλᾶ, λογχαφόρα, ἀρναούτικα, τῆς καθαλαρίας, μοδάκανα, δίκανα, πιαστράδα καὶ καψιλιφόρα.

Διμισκὶ ἢ Δαμασκὶ σπαθί, τὸ ἐν Δαμασκῷ κατασκευαζόμενον εὐλύγιστον ξίφος.

Γιαταγάνι Κρητικόν, Γιαταγάνι ἀρναούτικο λεγόμενον Κούλα καὶ ὁ Πασσαλῆς (γ).

Καὶ μικρὰ δὲ τηλεβόλα ἐχρησιμοποιεῖντο κατὰ τὰς ἐπαναστάσεις.

Καὶ Δ'. — Εἰς τὰ τῶν νεωτέρων συστημάτων, ἦτοι Μυλωνᾶ, Ρέμιγκτων, Σαρπεῶ, Μαρτίνι, Γκρά, Πολυβόλα, Περίστροφα, Κυνηγετικά ὀπισθογεμῆ, ξιφολόγχοι, λόγχοι κλπ. κλπ.

Ἐπεται τὸ κεφάλαιον — Περὶ μυθοφόρων τοξωτῶν, τόξων βελῶν, σφενδονητῶν, σκορπίου καὶ τῶν ἀνευρισκομένων ἀρχαίων ὀπλων.

Γ. Ἰακ. Καλαϊδάκης

(α) Σαρμάς Τουρκιστὶ σημαίνει πολιορκιῶ.

(β) Σισανές λέγεται Περιστὶ τὸ ραβδωτὸν τουρκικὸν ἢ πυροβόλον.

(γ) Πασσαλῆς λέγεται τουρκιστὶ ὁ ἀνίκων εἰς τὸν Πασσᾶν. Μόνον δ' εἰς τοὺς ἀκολουθοῦντες τοῦ Πασσᾶ θὰ ἐπετρέπετο κατ' ἀρχὰς νὰ φέρωσιν ἐγγχειρίδια καὶ ἔκτοτε ὀνομάσθησαν τὰ Κρητικὰ ἐγγχειρίδια Πασσαλῆδες.

Ἡ ἀνατροπὴ τῶν τέκνων εἶναι τὸ πρῶτιστον καὶ ἀναγκαϊότατον τῶν γονέων καθήκον.

(Κοραῆς)

Ὅλοι μας αἱ μωρίαί ἢ φρονήσεις, ὅλοι αἱ δυστυχίαι ἡμῶν ἢ εὐτυχίαι κρέμονται ἀπὸ τὴν παιδικὴν καλὴν ἢ κακὴν ἀγωγὴν.

(τοῦ αὐτοῦ)

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ

ΑΙ ΠΡΟΟΔΟΙ ΕΝ Τῇ ΜΟΥΣΙΚῃ

Ἀπειρα θαύματα ἔδειξεν εἰς ἡμᾶς ἡ νεωτέρα ἐποχὴ ἐν τῷ κλάδῳ τοῦ ἠλεκτρισμοῦ, τὸ νεώτερον δὲ πάντων τῶν θαυμάτων τούτων εἶναι ἐφευρέσεις τις τοῦ Ἀμερικανοῦ Δρῶ Thaddeus Cahill. Ἡ ἐφεύρεσις αὕτη μᾶς ἀποδεικνύει ὅτι ὁ ἠλεκτρισμὸς δύναται νὰ χρησιμοποιηθῇ ὄχι μόνον πρὸς ἀναπαραγωγὴν μουσικῆς ἀλλὰ πρὸς παραγωγὴν τοιαύτης, καὶ δὴ μουσικῆς ὑψίστης καλλιτεχνικῆς σημασίας. Ὁ ἐφευρέτης ἰσχυρίζεται ὅτι εἶναι ἐξ ἴσου εἰκόλον τὸ νὰ παραχθῇ εἰς τὸ ἄλλο ἄκρον σύρματος μήκους 50 ἀγγλικῶν μιλίων μουσικὴ, ὅσον καὶ τὸ νὰ μεταδοθῇ διὰ τοῦ σύρματος εἰδήσεις εἰς ἄλλο μέρος. Ἐμπροσθεν τῶν πλήκτρων τῆς συσκευῆς κάθεται ὁ καλλιτέχνης, ὅστις πρέπει νὰ πλήττῃ αὐτὰ ἐλαφρῶς.

Διὰ τοῦ τρόπου τούτου ἡ μουσικὴ μεταφέρεται στιγμιαίως εἰς ἀπόστασιν πολλῶν μιλίων. Τὸ πρᾶγμα εἶναι εὐεξήγητον, ὁ ὅτι διὰ τῆς πίεσεως τῶν πλήκτρων παράγονται ἐν τῷ σύρματι δονήσεις ἢ καλύτερον ποικίλη σειρὰ δονήσεων, αἵτινες εὐθὺς ὡς ἐγγίσωσι τὴν μεμβράνην τηλεφώνου, μεταβάλλονται εἰς κυμάνσεις τοῦ ἀέρος. Ὁ ἔμπροσθεν τῆς συσκευῆς καθήμενος καλλιτέχνης αἰσθάνεται μόνον τὴν μουσικὴν, τὴν ὁποίαν ἐκτελεῖ, δὲν εἶναι ὅμως ἀπαραίτητον καὶ τὸ νὰ ἀκούσῃ αὐτήν. Δὲν εἶναι ἐπ' ἴσης ἀναγκαῖον καὶ τὸ νὰ αἰσθάνηται τὴν μηχανικὴν ἐνέργειαν, ἣν διὰ τῆς πίεσεως τῶν πλήκτρων διὰ τῶν δακτύλων του παράγει.

Καὶ ἐν τούτοις αἱ δονήσεις παράγονται διὰ τῶν δακτύλων του καὶ μεταδίδονται στιγμιαίως. Κατὰ βούλησιν λοιπὸν δύναται νὰ παράγῃ διάφορα εἶδη δονήσεων, ὅπως μετὰδῶσῃ καὶ εἰς τὸ ἀπομεμακρυσμένον μέγεθος ἀκριβῶς τὸν τόνον ὃν ἐπιθυμεῖ. Μόνον ὅσοι εἰδικῶς ἀσχολοῦνται εἰς τὸν κλάδον τοῦ ἠλεκτρισμοῦ, δύναται νὰ λάβωσι σαφὴν ἰδέαν τῶν διαφόρων φαινομένων ἅτινα λαμβάνουσι χώραν ἐν τῷ ἐργαστηρίῳ τοῦ Δρῶ Cahill καὶ νὰ κατανοήσωσι καλῶς τὸν ἐσωτερικὸν μηχανισμόν τῆς συσκευῆς του. Ὁ πῶς ἐκτελέσῃ ἠλεκτρικὴν μουσικὴν ὁ καλλιτέχνης δέον νὰ γνωρίζῃ νὰ παίξῃ κλειδοκύμβαλον, πρὸ παντὸς ὅμως δέον νὰ εἶναι τέλειος μουσικός. Ἡ συσκευὴ εἶναι τόσο ἐνυαίσθητος ὥστε οἱ ἀκροαταί, καίτοι εὕρισκονται εἰς ἀπόστασιν πολλῶν μιλίων, εἶναι εἰς θέσιν νὰ διακρίνωσι τὴν διαφορὰν τοῦ *toucher* τῶν διαφόρων καλλιτεχνῶν. Εἰς δ' Albert θὰ ἠδύνατο νὰ γοντεύσῃ ἀκροατήριον εὕρισκόμενον εἰς ἀπόστασιν δέκα μιλίων τόσο ὅσον καὶ ἂν οἱ ἀκροαταί του εὕρισκοντο ἐν τῇ αἰθούσῃ τῆς συναυλίας πλησίον τοῦ καλλιτέχνου. Τὰ πλήκτρα τῆς συσκευῆς

εἶναι ὡς τὰ τοῦ ὄργανου, ἔχει δὲ καὶ αὕτη σειρὰν κομβίων πρὸς διακανόνισιν τῶν ἁρμονιῶν καὶ τινὰ ἄλλα μηχανήματα. Ἡ συσκευὴ ὅμως καθ' ἑαυτὴν δὲν ἔχει οὔτε χορδὰς οὔτε σύριγγας οὔτε αὐλούς, ἀλλ' εἶναι καθαρῶς ἠλεκτρικὴ. Ἡ ἐφεύρεσις αὕτη δὲν εὕρσκεται πλέον ἐν τῷ σταδίῳ τῆς δοκιμῆς, τούναντίον ἡ πρώτη συσκευὴ ἐτέθη ἤδη εἰς δημοσίαν χρῆσιν.

Ἡ δευτέρα συσκευὴ κατασκευάζεται τώρα καὶ μέλλει νὰ τοποθετηθῇ ἐν Νέα Ὑόρκῃ, ὅπου καὶ «Κεντρικὸς σταθμὸς διαδιβάσεως μουσικῆς» μέλλει νὰ ἰδρυθῇ. Ἡ ἤδη περατωθεῖσα συσκευὴ εἶναι ὀγκῶδες ὄργανον ἀποτελούμενον ἐκ μετάλλων καὶ συρμάτων, ζυγίζει περισσότερον τῶν 200 τόννων καὶ στοιχεῖται 800.000 μάγκα.

Αἱ διάφοροι δοκιμαὶ τοῦ ἐφευρέτου ἐκ τοῦ ἐργαστηρίου του ἀπέδειξαν ὅτι ἡ μουσικὴ δύναται μετ' ἐπιτυχίας νὰ διαβιβασθῇ εἰς ἀπόστασιν 70 μιλίων. Ἐκ τοῦ κεντρικοῦ σταθμοῦ μετεδόθη ἡ μουσικὴ εἰς ξενοδοχεῖον ἀπέχον ἐν μίλιον περίπου ἀπ' αὐτοῦ καὶ ἐντὸς τοῦ ὁποίου εἶχον τοποθετηθῇ τὰ ἄκρα τῆς ἠλεκτρικῆς συσκευῆς. Οὕτω δ' ἐπληρώθη μουσικῆς ἡ μεγάλη αἴθουσα τοῦ χοροῦ τοῦ ξενοδοχείου. Πρὸς τούτοις πρέπει νὰ λάβωμεν ὑπ' ὄψιν μας ὅτι οἱ διὰ τῆς συσκευῆς ταύτης παραγόμενοι τόνοι, οὐδ' ὅλως ὁμοιάζουσι πρὸς τὸν τραχὺν θόρυβον καὶ τοὺς ξηροὺς τόνους τοῦ φωνογράφου. Ὁ τόνος εἶναι καθαρός, διαυγὴς καὶ γεμᾶτος ἔνεκα δὲ τῆς φύσεώς της ἡ συσκευὴ εὕρσκεται πάντοτε καλῶς χορδισμένη. Ἡ ἱκανότης τοῦ νέου τούτου ὄργανου εἶναι, οὕτως εἰπεῖν, σχεδὸν ἀπεριόριστος διότι δύναται νὰ παράγῃ ὄχι μόνον τόνους ὅλων τῶν ὀργάνων ὀρχήστρας ἀλλὰ προσέτι ἄλλους νέους, φθόγγους, οἷς οὐδέποτε μέχρι τοῦδε ἠκούσαμεν. Οἱ τόνοι δηλαδὴ τῶν διαφόρων μουσικῶν ὀργάνων παράγονται ἁρμονικῶς ἀναμειγμένοι μεθ' ἑνὸς ἢ καὶ περισσοτέρων δευτερευόντων τόνων. Ὡς τελευταῖον θρίαμβον τῆς συσκευῆς ἀναφέρομεν ὅτι ὁ μουσικός δύναται διὰ τῶν διαφόρων τρόπων ἀναμίξεων τῶν δευτερευόντων τόνων νὰ παρᾶγῃ νέας μουσικὰς συγχορδίας ἀγνώστους μέχρι τοῦδε. Ἡ κυριώτερα ὅμως ιδιότης τῆς συσκευῆς εἶναι ὅτι δι' αὐτῆς ἡ ἠλεκτρικὴ μουσικὴ δύναται συγχρόνως νὰ μεταδοθῇ εἰς ἑκατὸν διάφορα καὶ λίαν ἀπομεμακρυσμένα μέρη μετὰ τόσης δυνάμεως καὶ σαφηνείας, ὡς ἂν εἰς ἕκαστον τῶν μερῶν τούτων ἐξετέλει ὀρχήστρα διαφόρους συνθέσεις. Ὁ ἐφευρέτης προσπαθεῖ ἤδη νὰ εἰσαγάγῃ τὴν συσκευὴν του εἰς τὰ θέατρα, τὰς αἰθούσας συναυλιῶν, τὰ ἐστιατόρια καὶ τὰ ξενοδοχεῖα. Ἐλπίζει δὲ προσέτι ὅτι ἡ συσκευὴ τοῦ θὰ τεθῇ καὶ εἰς χρῆσιν τῶν ἰδιωτῶν. Εἰς οἰανδήποτε ὥραν τῆς ἡμέρας ἢ τῆς νυκτὸς θὰ δίδῃ τότε ὁ κεντρικὸς σταθμὸς μουσικὴν. Τότε θὰ δύνα-

ταί τις νά κατακλίνηται τὸ ἑσπέρας μὲ μουσι ἢν, καὶ νά ἐξυπνᾷ τὴν πρωΐαν μὲ μουσικὴν, νά διασκεδάζῃ τοὺς κεκλημένους του μὲ μουσικὴν κατὰ τὸ γεῦμα καὶ νά καλῇ αὐτοὺς εἰς χορὸν.

Ἡ μουσικὴ θὰ εἶναι πάντοτε εἰς τὴν διάθεσιν πάντων, θὰ ἀρκῇ δ' ἀπλῆ πίεσις ἐπὶ τοῦ ἡλεκτρικοῦ κομβίου. Ἡ ἐφεύρεσις αὕτη εἶναι τελείως Ἀμερικανικὴ.

ΑΠΟΛΑΩΝ

ΓΥΜΝΑΣΤΙΚΑ ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΚΑ

ΠΕΡΙ ΠΟΔΟΣΦΑΙΡΙΣΕΩΣ

(Συνέχεια ἐκ τοῦ 13 φυλλαδίου)

Ὅταν ἀγωνιστὴς τις λακτίξῃ τὴν σφαῖραν ἢ ἐπαναθέτῃ αὐτὴν εἰς ἐνέργειαν, πᾶς ἄλλος ἀγωνιστὴς τοῦ αὐτοῦ στρατοπέδου, εὐρισκόμενος πλησιέστερον τούτου πρὸς τὸ ἐχθρικὸν τέρμα, εἶνε ἐκτὸς παιδιᾶς καὶ δὲν ἔχει τὸ δικαίωμα οὔτε νά λακτίσῃ τὴν σφαῖραν οὔτε νά ἐμποδίσῃ καθ' οἷονδήποτε τρόπον ἄλλον ἀντίπαλον νά λακτίσῃ αὐτήν, ἐκτὸς ἂν κατὰ τὴν στιγμὴν ταύτην εὐρίσκωνται τρεῖς ἀντίπαλοι ἀγωνισταὶ μεταξὺ αὐτοῦ καὶ τῆς γραμμῆς τοῦ ἰδίου αὐτῶν τέρματος.

Ἐξαίρεσις τοῦ κανόνος γίνεται εἰς τὸ γωνιαῖον λάκτισμα, εἰς τὸ ἀπὸ τέρματος λάκτισμα, καὶ ὅταν ἡ σφαῖρα ἔχῃ προηγουμένως ἐγγίσει ἀντίπαλον.

Ὅταν ἡ σφαῖρα ὑπερβῇ καθ' ὁλοκληρίαν τὴν ὕψισθεν γραμμὴν λακτισθεῖσα ἢ ὅπωςδήποτε ἐκβληθεῖσα ὑπὸ τινος τῶν ἀντιπάλων ἀγωνιστῶν, ἐπανατίθεται εἰς ἐνέργειαν διὰ λάκτισματος διδομένου ὑπὸ τινος ἀγωνιστοῦ, τοῦ ὑπερβληθέντος τέρματος. Κατὰ τὸ λάκτισμα τοῦτο ἡ σφαῖρα τοποθετεῖται εἰς ἀπόστασιν ἑξ μέτρων ἀπὸ τοῦ τέρματος εἰς τὸ μέρος τῆς περιοχῆς τοῦ τέρματος.

Ὅταν ἡ σφαῖρα ὑπερβῇ τὴν ὕψισθεν γραμμὴν λακτισθεῖσα ἢ ὅπωςδήποτε ἐκβληθεῖσα ὑπὸ τινος τῶν ἀγωνιστῶν τοῦ αὐτοῦ τέρματος, εἰς τῶν ἀγωνιστῶν τοῦ ἀντιθέτου στρατοπέδου τοποθετεῖ αὐτὴν ἐπὶ τινος σημείου ἀπέχοντος ἐν μέτρον ἀπὸ τοῦ γωνιαίου κοντοῦ πρὸς οὗ τὸ μέρος ἡ σφαῖρα ἐξεβλήθη, καὶ ἐκεῖθεν λακτίζει αὐτήν. Οὐδεὶς δὲ ἀντίθετος ἀγωνιστὴς δικαιούται πρὸ τοῦ λακτίσματος νά πλησιάσῃ τὴν σφαῖραν ἐγγύτερον τῶν ἑξ μέτρων.

Τὸ ἀπὸ τέρματος λάκτισμα ὡς καὶ τὸ γωνιαῖον δὲν δύναται νά λακτισθῶσιν πρὶν ἢ ὁ διαιτητὴς συρίξῃ, ἐν ἐναντίᾳ δὲ περιπτώσει ἐπαναλαμβάνεται τὸ λάκτισμα.

Πλὴν τοῦ τερματοφύλακος οὐδεὶς ἄλλος ἀγωνιστὴς δύναται νά συλλάβῃ ἐκ προθέσεως, κρατῆσῃ, μεταφέρῃ ἢ καὶ ἀπλῶς ἐγγίσῃ τὴν σφαῖραν διὰ τῶν χειρῶν. Μόνον οὗτος δύναται νά κάμῃ χρῆσιν τῶν χειρῶν πρὸς υπεράσπισιν τοῦ ἰδίου τέρματος, ἀλλὰ καὶ τοῦτο μόνον ἀπὸ τοῦ τέρματος μέχρι τοῦ μέσου τοῦ πεδίου· ἐν πάσῃ δὲ περιπτώσει δὲν δικαιούται φέρων τὴν σφαῖραν, νά προχωρήσῃ περισσότερον τῶν δύο βημάτων, οὔτε ἐπίσης νά υποχωρήσῃ περισσότερον τῶν δύο βημάτων, ἀναρρίπτων καὶ ἀνασυλλαμβάνων αὐτὴν διὰ τῆς ἐτέρας χειρὸς ἢ δι' ἀμφοτέρων.

Ἐπίθεσις κατὰ τερματοφύλακος ἐπιτρέπεται μόνον ὅταν

ὁ τερματοφύλαξ κρατῇ τὴν σφαῖραν διὰ τῶν χειρῶν, ὅταν ἐκ προθέσεως ἐμποδίσῃ ἀντίπαλον ἀγωνιστὴν ἢ ὑπερβαίῃ τὴν περιοχὴν τοῦ τέρματος.

Τερματοφύλαξ δύναται ν' ἀντικατασταθῇ κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς παιδιᾶς, ἀφ' οὗ πρῶτον εἰδοποιηθῇ περὶ τούτου ὁ διαιτητὴς. Οἱ ὑποσκελισμοί, τὰ λακτίσματα καὶ αἱ βίαιαι ἐπιθέσεις κατὰ τῶν ἀντιπάλων ἀγωνιστῶν ἀπαγορεύονται.

Πλὴν τοῦ τερματοφύλακος οὐδεὶς ἄλλος ἀγωνιστὴς ἔχει τὸ δικαίωμα νά ἐγγίσῃ ἐκ προθέσεως διὰ τῶν χειρῶν τὴν σφαῖραν.

Οὐδεὶς ἀγωνιστὴς δικαιούται νά μεταχειρισθῇ τὰς χεῖρας, ὅπως κρατῆσῃ ἢ ὠθήσῃ τινὰ τῶν ἀντιπάλων· ἐπιτρέπονται μόνον αἱ ἀπλᾶι ἐφορμήσεις ἀλλ' αὐταὶ γίνονται μὲ τοὺς βραχίονας προσηρμυσμένους εἰς τὸ σῶμα.

Οὐδεὶς ἀγωνιστὴς δικαιούται νά ἐπιτεθῇ ἐκ τῶν ὕψισθεν κατ' ἀντιπάλου ἀγωνιστοῦ, ἐκτὸς ἂν οὗτος ζητῇ ἐκ προθέσεως νά ἐμποδίσῃ ἄλλον ἐπιτιθέμενον ἀγωνιστὴν.

Κερδαίνεται τέρμα δι' ἐλευθέρου λακτίσματος, ὅταν τοῦτο δοθῇ κατόπιν τῶν ἀνωτέρω ἀναφερομένων σφαλμάτων, ἢ δὲ σφαῖρα δὲν ἐγγίσῃ κανένα παίκτην.

Ὁ λακτίσας παίκτην δὲν δύναται νά λακτίσῃ τὴν σφαῖραν ἐκ νέου, πρὶν αὕτη λακτισθῇ ἢ ὅπωςδήποτε παιχθῇ ὑπὸ τινος ἄλλου παίκτης.

Τὸ λάκτισμα ἀποστολῆς, τὸ γωνιαῖον καὶ τὸ ἀπὸ τέρματος θεωροῦνται ἐλεύθερα λακτίσματα, καθ' ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὴν διάταξιν ταύτην.

Ἀπαγορεύεται εἰς τοὺς παίκτας νά φέρωσιν ὑποδήματα μεθ' ἥλων, πλακῶν, ἐλασμάτων μεταλλίνων ἢ ἐκ γουταπέρκας, ὑπερβαίνοντων τὰ καττύματα ἢ τὰ ὑποπτέρνια τῶν ὑποδημάτων ἢ τὰς κνημίδας.

Ὁ διαιτητὴς μεριμνᾷ περὶ τῆς ἀκριβοῦς ἐφαρμογῆς τῶν διατάξεων τοῦ κανονισμοῦ τῆς παιδιᾶς καὶ ἀποφαίνεται ἀνεκκλήτως περὶ παντὸς κατ' αὐτὴν ἀναφεομένου ζητήματος. Σημειώνει τὰ κερδαινόμενα τέρματα καὶ ἐκτελεῖ συγχρόνως καθήκοντα χρονομέτρου τῆς παιδιᾶς.

Ἄν τις τῶν παικτῶν δείξῃ διαγωγὴν ἐπιλήψιμον, ὁ διαιτητὴς, μανθάνων ἀρμοδίως, δύναται νά τὸν ἀποβάλλῃ τῆς παιδιᾶς, ἐν περιπτώσει δὲ ἀγροικίας δύναται νά πράξῃ τοῦτο καὶ ἀνευ καταγγελίας τῶν συμπαικτῶν. Διὰ τὴν περαιτέρω κρίσιν ἀναφέρεται εἰς τὴν ἀρμοδίαν ἐπιτροπὴν. Ἡ δικαιοδοσία τοῦ διαιτητοῦ ἐπὶ τῆς προκειμένης περιπτώσεως ἐπεκτείνεται καὶ κατ' αὐτὸ τὸ διάλειμμα τῆς παιδιᾶς· ἐν οὐδεμιᾷ δὲ περιπτώσει δύναται ὁ διαιτητὴς νά δεχθῇ αἰτήσεις συγγνώμης.

Ὁ διαιτητὴς δικαιούται νά διατάξῃ τὴν παῦσιν τῆς παιδιᾶς, εὐθὺς ὡς διὰ σοβαρὸν λόγον ἤθελε κρίνει τοῦτο ἀναγκαῖον. Τὴν ἀπόφασίν του δὲ ταύτην γνωρίζει ἐν καιρῷ εἰς τὴν ἀρμοδίαν ἐπιτροπὴν.

Δύναται ὡσαύτως ὁ διαιτητὴς νά ἐπιτρέψῃ ἐλεύθερον λάκτισμα χωρὶς τοῦτο νά ζητηθῇ, ἂν νομίξῃ ὅτι ἡ διαγωγὴ παίκτης τινὸς εἶναι ἢ δύναται νά ἀποβῇ ἐπικίνδυνος, χωρὶς ἐν τούτοις νά ἐπιφέρῃ καὶ τὴν ἀποβολὴν τοῦ παίκτης.

Ὅρίζονται πρὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς παιδιᾶς δύο ἐπὶ τῶν γραμμῶν τῶν ὁρίων, ἀποφαινόμενοι ἂν ἡ σφαῖρα ὑπερέβῃ τὰς γραμμάς ταύτας ἢ τὰς τοῦ τέρματος, καὶ ποία ὁμάς δικαιούται νά δώσῃ γωνιαῖον ἢ ἀπὸ τέρματος λάκτισμα ἢ νά ἐπαναφέρῃ τὴν σφαῖραν εἰς τὰ ὅρια.

(Ἔπεται τὸ τέλος)

„ΚΡΗΤΙΚΟΣ ΑΣΤΗΡ“

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

Ἑτησίᾳ συνδρομῇ) Ἑσωτερικοῦ δο. 5
 προπληρωτέα) Ἑξωτερικοῦ » 7

ΑΙ ΣΦΑΓΑΙ ΤΗΣ 12 ΜΑΪΟΥ 1896

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου καὶ τέλος)

Ἦδη ἐξακολουθεῖ πυρετώδης συνεννόησις μετὰ τῶν νεωστί ἀφικθέντων στρατιωτῶν, οἱ ὅποιοι φαίνονται πρόθυμοι νὰ συναινέσωσιν εἰς νέας σφαγὰς.

Τὴν περελθοῦσαν Δευτέραν περὶ τὴν δύναι τοῦ ἡλίου εἰς τὴν προκυμαίαν στρατιώτης τις Ξιφουλκήσας ἔσπευσεν εἰς καταβίωξιν τοῦ Τελώνου Παπαλέξη, τὸν ὅποιον θὰ διεπέρα διὰ τῆς Ξιφολόγχης ἂν μὴ προσελάμβανε νὰ ὀρήσῃ εἰς τὸ Ζαχαροπλαστεῖον «Ἅγιος Παῖς» ἐντὸς τοῦ ὁποίου εὐρίσκοντο πολλοὶ Χριστιανοί, ἐν οἷς καὶ ὁ ἀνταποκριτὴς τοῦ Λονδινίου «Χρόνου» κ. Μπάκουσερ καὶ ὁ τῆς «Ἀκροπόλεως» κ. Ν. Σπανδωνῆς. Οἱ Χριστιανοὶ ἐξήγαγον τὰ περιστροφὰ των καὶ ἤρπασαν τὰς καθέκλας τοῦ Καταστήματος ὅπως ἀμυνθῶσιν. Ἐκτὸς τοῦ Ζαχαροπλαστείου συνήχθη ἄπειρον πλῆθος Μουσουλμάνων, ἔτοιμον νὰ ἐπιτεθῇ κατὰ τῶν Χριστιανῶν καὶ θὰ ἐπετίθετο ἂν μὴ παρενέβαινεν ὁ Χουσεῖν Μπάντρης, εἰς ἐκ τῶν πρωτοεργῶν τῆς σφαγῆς, ὅστις ἀνεγνώρισε τὸν Ἀγγλον δημοσιογράφον, χάριν τοῦ ὁποίου παρενέβη. Τοιαῦται μεμονωμέναι ἐπιθέσεις ἐξακολουθοῦσιν.

Οἱ ἔμποροι Χανίων, μεθ' ὧν τὰς συμβουλάς τοῦ Γεν. Διοικητοῦ, ἀρνούνται ν' ἀνοίξωσι τὰ καταστήματά των, διότι δὲν ἔχουσιν καμμίαν ἐμπιστοσύνην εἰς τὸν στρατὸν, ὅστις χθὲς ἔτι ἔσφαξε δίκην κτηνῶν τοὺς Χριστιανούς. Τινὲς Ἑβραῖοι καὶ οἱ πλείστοι τῶν Τούρκων ἀνέφξαν τὰ καταστήματά των, διότι δὲν ἔχουν νὰ φοβηθοῦν τίποτε.

Οἱ Χριστιανοὶ περιφέρονται μόνον εἰς τὰς χριστιανικὰς συνοικίας καὶ εἰς τὴν προκυμαίαν, εἰς τὴν ὅποιαν εὐρίσκονται δύο ἢ τρία χριστιανικὰ καφενεῖα ἀνοικτὰ καὶ τούτων μόνον ἐν φύλλον τῆς θύρας.

Οἱ Χριστιανοὶ ὑπάλληλοι, καίτοι προσεκλήθησαν ὑπὸ τοῦ νέου Διοικητοῦ νὰ μεταβῶσιν εἰς τὰ γραφεῖά των, ἤρνήθησαν, φοβούμενοι μὴ φονευθῶσιν.

Φοβούμεθα μὴ ἡ σφαγὴ ἐπαναληφθῇ. Καὶ εἰς μόνον φόβος Μουσουλμάνου ἂν ἀκουσθῇ ἐντὸς τῆς πόλεως, οἱ ἐν αὐτῇ Μουσουλμάνοι θὰ ἐκτραπῶσιν εἰς νέας σφαγὰς, οἱ δὲ κ. κ. Πρόξενοι ὥς καὶ οἱ Πλοίαρχοι τῶν πολεμικῶν εὐρωπαϊκῶν πλοίων, ἅτινά εἰσιν ἐλλιμενισμένα ἐκτὸς τοῦ λιμένος, θὰ χειροκροτήσωσιν ἴσως τὴν νέαν τουρκικὴν θηριωδίαν, περιλείχοντες τὰ κράσπεδα τῶν Τούρκων. Τελεῖα ἀπόβρωσις !!!

Εὐρισκόμεθα ὅλοι οἱ Χριστιανοὶ τῶν Χανίων καὶ τῆς Χαλέπας εἰς ἐκτάκτως δυσχερῆ θέσιν, ἀναμένοντες ἀπὸ στιγμῆς εἰς στιγμήν τὸν θάνατον !

ΑΠΟ ΣΑΛΑΜΙΝΟΣ ΕΙΣ ΣΑΛΑΜΙΝΑ

ΕΝΤΥΠΩΣΕΙΣ

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου καὶ τέλος)

Μετὰ μεσημβρίαν δὲ ἐπεχείρησα τὸν εἰς Σαλαμίνα πλοῦν ἐπὶ τῆς λέμβου τοῦ ἀγαπητοῦ φίλου μου Καπετὰν Δημητρίου Κεφαλίου Καλυμνίου. Ἐξεπλεύσαμεν διὰ κωπῶν τοῦ στενοῦ στομίου τοῦ λιμένος τῆς Ἀμμοχώστου, ἀναπετάσαντες δὲ τὸ τετράγωνον ἱστίον, ἐφθάσαμεν, οὐριοδρομεῦντες πρὸς βορρᾶν, ἐντὸς μιᾶς ὥρας εἰς τὸν ἐπιμήκη λιμένα τῆς Σαλαμίνας. Ἐξήλθομεν καὶ ἤτενίσσαμεν τὴν ἐνδοξὸν ἀποικίαν τῆς ἐνδόξου Μητροπόλεως. Τί μεγαλεῖον ἐν τῇ ἀντοχῇ κατὰ τῆς βίας, ἐν τῇ ζωτικότητι τῆς περιωνύμου γωνίας ταύτης γῆς ἑλληνικῆς ! Κατεστράφη ἡ Σαλαμίς, ἀνεπήδησεν ἡ Ἀμμοχώστος, ἔπεσεν αὕτη, ἀναβλαστάνουσι τὰ Βαρῶσια. Προμηνύεται δὲ ἀναγέννησις τῆς ἱστορικῆς παραλίας ταύτης διὰ τοῦ σχεδιαζομένου μέχρι Λευκωσίας σιδηροδρόμου καὶ τῆς διορθώσεως τοῦ λιμένος τῆς Ἀμμοχώστου. Ἀπὸ τῆς παραλίας χωριζομένη δι' ἀμμώδων λόφων, ἐκτείνεται πρὸς τὰ μεσόγεια ἀπέραντος πεδιάς, ἐξ ἧς ἐγείρονται ὁ ναὸς τοῦ Ἀγίου Βαρνάβα καὶ ὀλίγαι ἀψίδες τοῦ ἀρχαίου ὁδραγωγείου, τοῦ ποτὲ ἀπὸ τῆς Κυθαρίας ἄριστον ὕδωρ εἰς τὴν Σαλαμίνα μετακομίσαντος. Πολλὰ εἶνε τὰ ἐν τῇ πεδιάδι ἐγκατεσπαρμένα λείψανα τῆς ἀρχαίας Σαλαμίνας, τῆς τε προχριστιανικῆς καὶ χριστιανικῆς, ἀνεκαλύφθησαν δὲ δι' ἀνασκαφῶν ὑπὸ τῆς ἐν Ἀθήναις Ἀγγικῆς Ἀρχαιολογικῆς Σχολῆς ναὸς, ἀγορὰ καὶ δεξαμενὴ μεγάλων διαστάσεων. Λίαν ἀξιοσημείωτοι εἶνε ἐπίσης ὁ ναὸς καὶ ὁ τάφος τοῦ Ἀγίου Βαρνάβα. Κίονες δέ, κιονόκρανα καὶ βάθρα, ἔτι δὲ μᾶλλον ἐπὶ γυναικεῖα ἀγάλματα ἐν τῇ ἐπὶ παραλίῳ λόφῳ οἰκίᾳ τοῦ δασοφύλακος εὐγλώττως ἐμιλοῦσι περὶ τοῦ μεγαλείου τῆς πόλεως. Τὰ πολυτιμότερα δὲ εὐρήματα, ἐν οἷς ὡραίος ταῦρος, δυστυχῶς μετεκομίσθησαν εἰς τὸ ἐν Λονδίῳ Βρεττανικὸν Μουσεῖον.

Οὐ μόνον δὲ τῆς μητροπόλεως, ἀλλὰ καὶ τῆς ἀποικίας Σαλαμίνας μνημονεύουσιν Αἰσχύλος τε καὶ Ἡρόδοτος, ὁ μὲν ἐν τῇ χορᾷ τῶν Περσῶν γερόντων ψάλλων :

«Σαλαμῖνά τε, τὰς νῦν ματρόπολιν τῶν δ' αἰτία στεναγμῶν»,

ὁ δὲ διηγούμενος, πῶς Εὐέλθων, ὁ τῶν Σαλαμινίων βασιλεὺς, ἐν Δελφοῖς ἐν τῇ Κορινθίων θησαυρῷ θυμιατήριον ἀνέθηκε, πῶς Κύπριοι καὶ Ἴωνες ἐπολέμησαν κατὰ Περσῶν καὶ Φοινίκων πλησίον τῆς Σαλαμίνας κατὰ ξηρὰν καὶ θίλασσαν, πῶς ὁ ἱπποτικὸς βασιλεὺς τῶν Σαλαμινίων Ὀνήσιλος ἐν τῇ μάχῃ θανατοῦται, πῶς οἱ Ἀμαθούσιοι ἀτιμάζουσι τὸν νεκρὸν τοῦ Ὀνησίλου, εἶτα δὲ μετανοοῦντες ὡς ἥρωα τιμῶσι, πῶς Φιλάων, ἀδελφὸς τοῦ Γόργου καὶ Ὀνησίλου, βασιλεὺς δὲ τῶν Σαλαμινίων, αἰχμαλωτίζεται ἐν τῇ παρὰ τὸ Ἀρτεμίσιον ναυμαχίᾳ. Πρὸ τῆς Σαλαμίνας κατατροποῦσιν οἱ Ἀθηναῖοι, ἀποθανόντος τοῦ Κίμωνος, τοὺς Πέρσας, τὸν θρόνον τῆς Σαλαμίνας λαμπρύνει ὁ ὑπὸ τοῦ Ἰσοκράτους ἐγκωμιασθεὶς Εὐαγόρας, Σαλαμινίαν νυμφεύεται ὁ Κόνων, ὁ παρὰ τὴν Κνίδον τοὺς Λακεδαιμονίους ναυμαχίᾳ νικήσας, Πυθαγόρας, ὁ Σαλαμινίων βασιλεὺς, συμπολεμεῖ τῷ Μεγάλῳ Ἀλεξάνδρῳ, πρὸ τῆς Σαλαμίνας Δημή-

τριος ὁ Πολιορκητὴς ναυμαχίᾳ κατατροπῶν Πτολεμαῖον τὸν Σωτήρα, τρόπαιον δὲ ἴσῃσι πρὸ τοῦ ἐν Σαμοθράκῃ ναοῦ τῶν Καθερίων Νίκην πτερωτὴν ἐπὶ τριήρους, τὴν νῦν τὸ ἐν Παρισίοις Μουσεῖον τοῦ Λούδρου κοσμοῦσαν. Καὶ πίπτε· ἡ Σαλαμὶς εἰς χεῖρας Αἰγυπτίων καὶ Ρωμαίων.

Ἄλλ' ἦλθε τὸ πλήρωμα τοῦ χρόνου καὶ κηρύσσεται τὸ Εὐαγγέλιον πάσῃ τῇ κτίσει. Κατέρχονται εἰς Σαλαμίνα οἱ Ἀποστόλοι Παῦλος καὶ Βαρνάβας, ὁ δὲ δεῦτερος τούτων μένει διαρκῶς ἐν Κύπρῳ, ἰδρύνων ἐπισκοπὰς ἐν Σαλαμίνι καὶ ἀλλαχοῦ, τελευτήσας δὲ κηδεύεται ἐν σπηλαίῳ πλησίον τῶν τειχῶν, ἐπὶ τοῦ στήθους ἔχων τὸ ἰδιόχειρον Εὐαγγέλιον τοῦ Ἀποστόλου Ματθαίου. Ὁ Αὐτοκράτωρ δὲ τοῦ Βυζαντίου Ζήνων, παραλαβὼν τὸ λείψανον τοῦ Ἀποστόλου Βαρνάβα καὶ τὸ Εὐαγγέλιον τοῦ Ἀποστόλου Ματθαίου, κηρύσσει χάριν τούτων τῇ 477 αὐτοκέφαλον τὴν Ἐκκλησίαν τῆς Κύπρου. Ἐμπνευσθέντες οὕτως ὑπὸ προχριστιανικοῦ μεγαλείου τῆς Σαλαμίνας, ἐπεδιδάσθημεν τῆς λέμβου τοῦ φίλου Καπετὰν Δημητρίου πρὸς ἐπιστροφὴν εἰς Ἀρμόχωστον. Τὴν ἐπιούσαν δὲ διεσπάρησαν οἱ σπογγαλίαι ἀνὰ τὴν νοτιοανατολικὴν παραλίαν τῆς Κύπρου πρὸς ἐξακολούθησιν τῆς ἐργασίας αὐτῶν, ἐγὼ δὲ ἐξηκολούθουν τὰς ὑπὲρ τῶν δεινοπαθούντων σπογγαλιέων προσπάθειάς μου.

Κ. ΦΑΕΡΕΑ

ΚΡΗΤΙΚΟ ΔΙΗΓΗΜΑ

ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΦΙΛΟΞΕΝΙΑΝ
(ΕΚΔΙΚΗΣΙΣ ΚΡΗΤΟΣ)

— Ἄμε 'ς τὸ καλὸ ἀγᾶ μου! ἂν θέλῃς νὰ μ' ἀκούσῃς, μὴν τραβήξῃς τὸν ντρέτο δρόμο γιατί μπορεῖ νὰ σμίξῃς τοῖς δικούς μας καὶ κακὰ θάναί τὰ χαλιά σου. Τώρα ποῦ ἀρχίζει νὰ νυκτώνῃ κάλλια νὰ πάρῃς τὸ κατήφορο κιάποκειας νὰ γιὰτρῃς τὸ δέτη κιάποκεια 'ς τὴ χώρα.

— Εὐχαριστῶ, Χατζῆ Σταῦρο, θὰ πάω ἀπὸ κιδὰ σά'κα. Ὁ Θεὸς νὰ σου τὸ πληρώσῃ τὸ καλὸ ποῦ μοῦκαμες. Νὰ σοῦ πῶ, Χατζῆ Σταῦρο, τώρα μὲ τὴν ἀκαταστασία τούτῃ δὲ κατέει κανεῖς ἵντα λογῆς γυρίζουνε τὰ πράγματα. Ἄ βρεθῆς καμμιὰ φορὰ 'ς ἀνάγκη ἔλα 'ς τὰ Χανιά νὰ με βρῇς. Μοῦκαμες καλὸ. Ἄ πέφῃς τὰ κοπέλλια σου, στείλέ μου τὰ 'ς τὸν Ἀλῆ μπέτη καὶ ξάμω κ' ἐμένα.

Εἰς τοὺς τελευταίους τούτους λόγους τὸ παιδρὸν τοῦ γέροντος βλέμμα ἐξέπεμψε παράδοξον λάμψιν. Τὸ κεκυφὸς τοῦ σώμα ἠνιωρθώθη τώρα ἀπειλητικόν. . . . Καὶ δὲν ἐτελείωσε τὴν φράσιν του καὶ ὤρμησε εἰς τὴν ἀτραπὸν· ἔλειπεν ὀλίγην ὥραν καὶ ἐπέστρεψε τώρα, κραδαίνων φοβεράν μάχαιραν. Ἄ! τώρα ἦτο νέος, οὐτινος τὸ αἷμα ἐκόχλαζε!

— Σὺ ὁ Ἀλῆ μπέτης; Σὺ; — Ἐ! ἀγᾶ μὲ κατὲς ἐμένα: Ὁ ἄθλιος πρὸς στιγμὴν ἐνόμισεν ὅτι εὐρίσκετο πρὸ . . . παράφρονος. Ἀλλὰ ἀπήντησεν.

— Ναίσκε ἐγὼ 'μαι ὁ Ἀλῆ μπέτης, ὁ μέγας καὶ πολὺς, μὰ δὲν μπορῶ νὰ καταλάβω. . . . — Θὰ καταλάβῃς. . . . Μὲ θωρεῖς ἐμένα τὸ γέρω ποῦνε δλάσπρα τὰ μαλλιά του; Γιὰ ξάνιζέ με καλὰ (;) κατέεις με; ποῖος εἰμαι; — Ὅχι μὰ μπορεῖ νὰ μὴ καλοθυμεῖται. . . .

— Ἐγὼ θὰ σοῦ θυμίσω! Εἶναι τώρα 30 χρόνια ποῦ ἔχεις νὰ με ἰδῇς· μὰ κ' ἐγὼ τὸ ἴδιο. Μὰ ἂν ξεχνᾷ ὁ φονιάς, ὁ πατέρας δὲν ξεχνᾷ! Ἐπαὲ ποῦλθες, ἐπαὲ θὰ πομεῖνῃς κιόλας. Εἶναι ἐδᾶ καὶ 30 χρόνια ποῦχεῖς νὰ μὲ δῇς, γιατί γυρίζω τὰ βουνὰ σὰν τὰ γρίμι ἀπὸ τὸ καιρὸ ποῦ μεδιωξες ἀπὸ τὸ καταραμένο σου κονάκι. Ἡμουνε κ' ἐγὼ νοικοκύρης εἶχα τὸ

σπίτι μου τὴν γυναῖκά μου, καὶ τὸ κοπέλλι μου. Ὅλα τὰ κατὰστρεψες, Σκύλλε, καὶ μόνον τὸ μαχαίρι τοῦτο νὰ ἀπομείνῃ ἀπὸ θὰ σοῦ τὸ μπήξω κατάκαρδᾶ νὰ πιῶ τὸ αἷμά σου! Ἄχ σκύλλε!

Ταῦτα λέγων ὁ γηραιὸς Κρής ἐκράδαινε τὴν μάχαιραν πρὸ τοῦ φοφοδεοῦς Ἀλῆ, ὅστις ἔτρεμεν!

— Ἐγὼμαι ὁ Χατζῆς Σταῦρος, ἀναστοράσαι: Ἀποῦχα τὴν κόρη μου τὴ πεντάμορφη τὴν Ἀργύρω μου: Ἄχ παιδί μου! Εἶχα τὴν κόρη μου, σκύλλε, ἀρραβωνισμένη μὲ τὸ παλληγκάρη τοῦ χωριοῦ μας τὸ λεδεντόπαιδο, τὸν ξακουστὸ Μιχάλη! Ὁ Μιχάλης ἦτονε τὸ καμάρη τοῦ χωριοῦ! Ἀγαπήθηκε με τὴν Ἀργύρω μου καὶ ἀραβωνιάσα τὰ τὰ παιδιὰ μου. Ἐ! μπουρμὰ μ' ἀναστοράσαι; Μὰς ἐμήνυσες νὰ ρηθῶμεν 'ς τὸ κονάκι σου νὰ μὰς πῇς τὰ καλορρίζικα. Μπορούσαμε νὰ μὴν ἐρθῶμεν: Ἦντα τοῦτο νὰ θὰ μὰς ἐφερνε τὴν καταστροφὴ μας! Ἐπήρα τὴν κόρη μου, ἦλθαμε καὶ ἦσυνε τύφλα 'ς τὸ μεθύσι καὶ δὲν ἐκάτεχες μοῦ δ' ἡντάλεγες, μοῦ δ' ἡντάκανες! Ἐμπήκαμε 'ς τὸ σφαῖ σου κι' ἀρχίξες τσάγγρις ματίεις σου 'ς τὴν Ἀργύρω μου. Ἐκεῖνη ντροπαλὴ ἐντρεπόντονε καὶ ἐξάνοιγε χάμω κατακκῶκινη! Σὺ ἄτιμε δὲν ἐλυπήθηκες τίποτε καὶ μοῦνταρες καὶ τὴν ἐφίλησες μὲ τὰ μαγαρισμένα σου χεῖλια. Αὐτὴ ἔπесе μὲ σπασμούς χάμω! Ἐγὼ τότε σὰς ἐμόνταρά σου καὶ σὲσφιξα ἀπὸ τὸ λαιμὸ γιὰ νὰ σε πνίξω! Ἀναστοράσαι ἐδᾶ; Ἐφώναξες τοὺς δούλους σου μ' ἐβγαλαν ὅσω κι' ἀφήκανε τὴν ἀμοιρὴ τὴν Ἀργύρω μου καὶ τὴν ἀφάνισες. . . . Ἀχ! δὲν μπορῶ. Ὅσοι ἀναστοροῦμαι τὴν ἀτίμασι τοῦ παιδιοῦ μου. δὲ μὲ φτάνει ἡ ζωὴ σου, δὲ κατέω ἦντα νὰ σοῦ χάμω πρῶτες φορὲς νὰ σὲ σκοτώσω!

Ὁ ἔνοχος Τοῦρκος ἴστατο ἄφωνος πρὸ αὐτοῦ· ῥίγας φρίκης διέδραμεν τὸ ἄθλιόν του σῶμα καὶ οἱ οἰζόντες του ἐτριζον ἐκ τοῦ φόβου, ἡ ἐρυθρὰ ὄψις του ἔλαβε χρῶμα ἀπαισίως πελιδνόν. Ὑπείκων εἰς ὅλα ταῦτα ἐκλονίσθη ἀκουσίως, ἐκάμφθησαν τὰ γόνατά του καὶ ἐφέλλισε.

— Ἀμὰν Χατζῆ Σταῦρο!

Ἐν ᾧ ὁμως ἐπρόφερε τοὺς λόγους τούτους τὸ ἄθλιόν του βλέμμα συνήντησε ὀγκώδη λίθον καὶ ἐξηκόντισεν ἀγρίαν λάμψιν. Εὐθὺς διὰ τῶν γονάτων ἤρπασε τὸν λίθον, ἀνηγέρθη βραδέως χωρὶς νὰ τὸν ἰδῇ ὁ Χατζῆς Σταῦρος. Οὗτος καμφθεὶς ὑπὸ τὸ βάρος τῶν σπαρακτικῶν του ἀναμνήσεων, ὑπὸ τῆς συγκινήσεως, ἐκράτει διὰ τῆς ἐτέρας χειρὸς τὴν πολιὰν κεφαλὴν του καὶ ἐκλαίεν ὡς παιδίον.

— Συμπάθειο γυρεύεις; καὶ ποῖος σ'ἀκούει ἐπαὲ 'ς τὴν ἐρημιᾶ; Μόνον ὁ Θεὸς ἀποῦναι ἀπὸ πᾶν μας καὶ ἐξανοίγει τὸ δίκιο μου. Δὲν μᾶκουγε κι' ἐμένα νὰ κιανεῖς ὄντε μὲ ἐδγάζανε ὅσω οἱ δούλοι σου Ἄμα ἔφυγες, πετάξανε τὸ παιδί μου ὅσω σὰν τὸ σκουπίδι ἀλλὰ χωρὶς τιμὴν. Τὸ ἐπῆρα, τὸ ἐφίλησα ἀλλὰ ἐκεῖνο μὲ ἀγριοκύτταζε. Ἦτανε κουζούλη! Καὶ φωνιάζεις ἀμὰν!;

Ἀνηγέρθη λοιπὸν ἐπωφελοῦμενος τὸ σπαρακτικόν τοῦ γέροντος καὶ διὰ ταχείας κινήσεως κατήνεγκε κατὰ τῆς κεφαλῆς του τὸν ὀγκώδη λίθον! Ὁ Χατζῆ-Σταῦρος ἐκλονίσθη καὶ ἔπесεν ἀναισθητῶν! Πλὴν στιγμῶν ἦτο ἡ ἀναισθησία, ὁ Ἀλῆς ἐφόρμησεν ἵνα τὸν ἀποπλίσῃ καὶ καταγράψῃ ἐν ἐτιθῶμα τῆς αἰμοχαροῦς του καρδίας, διαμελίζων αὐτόν!

Ἐκυλίνοντο οἱ δύο γέροντες καὶ τὸ ἀπὸ τῆς πληγῆς τοῦ ἐνὸς ῥέον αἷμα ἐπορφύρου καὶ ἐρρύπαινε τὰς παλλεούκους κεφαλὰς ἀμφοτέρων! Ὁ Ἀλῆς σπαστρεφόμενος ἐδλάσφημι λυσσῶδως. Ὁ Χατζῆ-Σταῦρος ἐστέναξε βαρέως. Ἐν τῇ πάλῃ ἐσφόγγιζε τοὺς ὀφθαλμούς του, οὓς κατεκάλυπτεν καὶ ἐσκότιζε τὸ ἀπὸ τῆς πληγῆς αἷμα. Ἦτο φοβερά καὶ φρικώδης εἰκὼν, τῶν δύο πρεσβυτῶν, τῆς πάλῃς περὶ τῆς ζωῆς καὶ ἐκδικήσεως. Ὁ τρόμος ὁμως ἐξήντηλσε ταχέως τὸν Ἀλῆ! Ἀλλὰ καὶ τοῦ Χατζῆ-Σταῦρου τὸ τραῦμα παρέλυσεν τὰς γεροντικὰς τοῦ δυνάμεις. Ἡ ἀνάνησις ἡ στιγμιαία τῆς ἀτιμώσεως τῆς Ἀργύρας τοῦ ἐνεθάρρυνεν αὐτόν, κατερθώσαντα νὰ ἀπαλλάξῃ πλεον τὴν μάχαιραν ἐκ τῆς πίεσεως

τοῦ Τούρκου. Δι' ἐκτάκτου δυνάμεως κατέρριψε τὸν Ἀλῆ, κλίνας τὸ γόνυ εἰς τὸ ἄθλιόν του σῶμα.

— Σκύλλε Ἀγαρηνὲ ἤθελες νὰ με ξεκίνησ με τὴ πέτρα ; Μοῦσπασες τὴ κεφαλὴ μὰ δὲ μοῦ πήρες τὸ μαχαίρι. Ναι Σκύλλε γιὰ τὴν τροπὴ τῆς κοπέλλας μου . . . ναι καὶ γιὰ μένανε !

Καὶ ταῦτα λέγων ἐνέπηξε τρεῖς τὴν μάχαιραν εἰς τὰ στήθη τοῦ Τούρκου.

— Ἀμάν, Χριστιανέ, ἀμάν ἐκράζε μυκώμενος, συστρέφων τοὺς πόδας του τῇδε κακεισε. . .

— Μήτε γιὰ μένα μήτε γιὰ τὸ κοπέλλι μου δὲν ἔχεις ἀμάν ! . . .

Ἐκουζουλάθηκεν ἡ ἄμοιρη καὶ δὲν ἐμιλοῦσε κιαουλιὰς παρὰ μόνον ἔλεγε τὸ ὄνομα τοῦ Μιχάλη τῆς. Καὶ θέλεις ἀμάν ;

Σὺν νὰ θωρῶ δὲ τὴν ἄμοιρη με ξέπλεγες τοῖς πλεξούδες της νὰ τρέχῃ καὶ νὰ φωνιάζῃ, «Μιχαλὸ μου, Μιχαλὸ μου». Μὴ μουκρίτζης μὴ σπαράζῃς ! ὅ,τι ἔκανες εὐρίσκεις ἐδῶ. Ὅλο τὸ χωρὶς σηκώθηκε ἔς τὸ ποδάρη γιὰ νὰ γυρεῦῃ τὸ Μιχάλη τῆς. Τὸ βράδυ τὸν ἤβρανε νεκρὸ ἔς τὴ στράτα ! Τὸν εἶχες σκοτώσει ! Σκύλλε δὲν ἐδοσκήθηκες ἔς τὴν ἄμοιρη ! Νά ! καὶ γι' αὐτὸν μιά !

Ταῦτα λέγων ἐνέπηξε καὶ ἄλλην μίαν μαχαιριὰν ἔς τὸ στήθος τοῦ Τούρκου. Τὴν φορὰν ταύτην ἦτο τὸ τραῦμα καίριον. Τελευταῖος σπασμὸς ἐξεδήλου ὅτι ἡ κατηραμένη ψυχὴ του ἐξήρχετο τοῦ ἀθλίου σώματος ! Ἀλλὰ καὶ αἱ δυνάμεις τοῦ Χατζῆ Σταύρου ἐγκατέλειπον αὐτόν. Εἶχεν ἐξαντληθῇ. Τὸ αἷμα ἔρρεεν ἐκ τῆς κεφαλῆς του, οἱ ὀφθαλμοὶ του ἐθολώθησαν καὶ τὸ γιγάντειον σῶμα τοῦ πρεσβύτου κατέπεσεν ἄπνου ἀλλὰ ἐκδικηθὲν ! . .

Ἡ νύξ προῦχθηκε καὶ μετ' ὀλίγον ἡ σαλήνη ὥσει καὶ αὐτὴ ὥργιζετο ἐξέπεμπε τὰς ἀκτίνάς της θλιβεράς ἐπὶ τῶν δύο πτωμάτων . . . Ἦτο θεαμα φρίκης . . .

Ἡ ἐπαύριον εὗρε δύο πτώματα, ἐπὶ τοῦ ἐνὸς τῶν ὁποίων ἦτο ἐμπεπηγμένη μάχαιρα, κείμενα πλησίον ἀλλήλων, ἄσπονδοι ἐχθροὶ ὄντες, ἅτινα ὁμως συνήνωσεν ἡ ἐκδίκησις καὶ ὁ θάνατος . . .

Ροθυμὸν 7 Ἰουνίου 1907

ΕΛΕΥΘΕΡΝΕΥΣ

Η ΕΠΟΧΗ ΤΟΥ ΘΕΡΙΣΜΟΥ ΑΝΑ ΤΗΝ ΥΨΗΛΙΟΝ

Ὁ Ἰανουάριος εἶνε ὁ μὲν τοῦ θερισμοῦ ἐν Αὐστραλίᾳ, Χιλῇ, καὶ Νέᾳ Ζηλανδίᾳ.

Ὁ Μάρτιος ἐν τῇ Ἀνω Αἰγύπτῳ καὶ Ἀνατολ. Ἰνδίας.

Ὁ Ἀπρίλιος ἐν τῇ Κάτῳ Αἰγύπτῳ, Κύπρῳ, Συρίᾳ, Μικρᾷ Ἀσίᾳ, Περσίᾳ καὶ Κούβα.

Ὁ Μάιος ἐν τῇ Ἀλγερίᾳ, Κεντρικᾷ Ἀσίᾳ, Ἰαπωνίᾳ, Τεξᾷ καὶ Φλωρίδῃ.

Ὁ Ἰούνιος ἐν Γαλλίᾳ, Μεσημβρ. Ἰσπανίᾳ, Πορτογαλίᾳ, Ἰταλίᾳ, Ἑλλάδι, Τουρκίᾳ, Καλλιφρονίᾳ, Ὀριγόν, Λουζιάνῃ, Μισσισιππῇ, Ἀλαβάμα, Γεωργίᾳ, Καρολίνα, Τενεσσέ, Βιργινίᾳ, Κεντουκί, Κανσάς, Ἀρκανσάς, Οὐτάχ, Κολοράδῳ, Μισσουρί.

Ὁ Ἰούλιος ἐν Γαλλίᾳ, Ἀγγλίᾳ (μεσημβρ.), Ἑλβετίᾳ, Γερμανίᾳ, Αὐστρουγγαρίᾳ, Παραδουναβείῳ, Πριγκηπάτοισι, Ρωσίᾳ (μεσημβρ.), Νεβράσκα, Μινεσσότα, Ἰνδιάνῃ, Ὀχιο, Νέᾳ Ὑόρκῃ, Ν. Ἀγγλίᾳ καὶ Ἀνω Καναδᾷ.

Ὁ Αὐγουστος ἐν τῇ Βελγίᾳ, Ὀλλανδίᾳ, Δανίᾳ, Πολωνίᾳ, Κάτῳ Καναδᾷ καὶ Ἀγγλικῇ Κολομβίᾳ.

Ὁ Σεπτέμβριος καὶ Οκτώβριος ἐν Σκωτίᾳ, Σουηδίᾳ, Νορβηγίᾳ καὶ Ρωσίᾳ (βορ.).

Ὁ Νοέμβριος ἐν Περού, Ἀφρικῇ καὶ Αὐστραλίᾳ.

Καὶ ὁ Δεκέμβριος ἐν Βιρμανίᾳ (Ἰνδιών).

ΣΧΟΛΙΚΑ

Γυμνάσιον Χανίων

Προσῆλθον εἰς ἐξετάσεις ἐν τῇ Δ'. τάξει 55, προήχθησαν 24, ἐπανεξεταστέοι 29 καὶ ἀπερρίφθησαν 2. Ἐν τῇ Γ'. τάξει προσῆλθον 71 μαθηταί, προήχθησαν 45, ἐπανεξεταστέοι 24 καὶ ἀπερρίφθησαν 2. Ἐν τῇ Β'. τάξει προσῆλθον εἰς ἐξετάσεις 73, προήχθησαν 47, ἐπανεξεταστέοι 25 καὶ ἀπερρίφθη 1. Ἐν τῇ Α'. τάξει προσῆλθον 90, προήχθησαν 48, ἐπανεξεταστέοι 37 καὶ ἀπερρίφθησαν 5.

Α'. Ἑλλ. Σχολεῖον Χανίων

Προσῆλθον εἰς ἐξετάσεις 114, προήχθησαν 57, ἐπανεξεταστέοι 45 καὶ ἀπερρίφθησαν 9.

Β'. Ἑλλ. Σχολεῖον Χανίων

Προσῆλθον εἰς ἐξετάσεις 108, προήχθησαν 58, ἐπανεξεταστέοι 41 καὶ ἀπερρίφθησαν 9.

Δν. Παρθεναγωγεῖον Χανίων

Προσῆλθον εἰς ἐξετάσεις 141 μαθητρίαι, προήχθησαν 113, ἐπανεξεταστέαι 29 καὶ ἀπερρίφθησαν 2.

Δν. Παρθεναγωγεῖον Νεαπόλεως

Ἐφοίτησαν μαθητρίαι 62, προήχθησαν 36, ἐπανεξεταστέαι 16 καὶ ἀπερρίφθησαν 3.

Ἑλλ. Σχολεῖον Καστελλίου Κισσάμου

Ἐφοίτησαν ἐν ὅλῳ 67, προήχθησαν 33, ἐπανεξεταστέοι 22 καὶ ἀπερρίφθησαν 5.

Ἑλλ. Σχολεῖον Καστελλίου Πεδιάδος

Ἐφοίτησαν 94, προήχθησαν 62, ἐπανεξεταστέοι 13 καὶ ἀπερρίφθησαν 16.

Ἑλλ. Σχολεῖον Κανδάνου Σελίνου

Ἐφοίτησαν 98, προήχθησαν 58, ἐπανεξεταστέοι 27 καὶ ἀπερρίφθησαν 13.

*

Δι' ἐγκυκλίου πρὸς τοὺς λειτουργοὺς τῆς Ἐκπαιδεύσεως ὁ ἐπὶ τῆς Παιδείας Σύμβουλος κ. Χ. Φανδρίδης γνωμοδοτεῖ ὅτι, οἱ ἑλλιπῶς φοιτήσαντες μαθηταὶ εἰς πάσας τὰς τάξεις τῶν σχολείων δύνανται νὰ προσέλθωσιν εἰς τὰς κατὰ Ἰούνιον ἐξετάσεις, ἐὰν τὸ Συμβούλιον τῶν διδασκόντων πείθεται κατὰ πλειονοψηφίαν ὅτι ἔσχον τὴν προσήκουσαν καί-δουσαν νὰ προαχθῶσιν ἢ νὰ ἀπολυθῶσιν.

Ἡ ἀνάγκη τοιαύτης ἐγκυκλίου εἶχε καταδειχθῇ πρὸ πολλοῦ διὰ τὴν ἀσάφειαν καὶ ἀντίφασιν τοῦ Νόμου 485 πρὸς τὸ 112 διάταγμα.

*

— Ἐκθεσίς ἐργοχειρῶν.

Ἀπὸ τῆς Τρίτης μέχρι τῆς Κυριακῆς τῆς παρουσίας ἐβδομάδος τὰ ἐργόχειρα τῶν μαθητῶν τοῦ Ἀνωτ. Παρθεναγωγείου Χανίων θὰ εἶνε καλλιτεχνικῶς τοποθετημένα ἐν τινι αἰθούσῃ τοῦ Παρθεναγωγείου πρὸς ἐπίσκεψιν τῶν βουλομένων.

Καίτοι εἰς τὸ προσεχὲς θὰ ἀφιερῶσωμεν στήλας τινὰς πρὸς περιγραφὴν τῶν τόσον ὥραιων τούτων ἐργοχειρῶν, ἐν ταύτοις νομίζομεν ὅτι πᾶσα μήτηρ καὶ πᾶσα κόρη πρέπει νὰ ἐπισκεφθῇ τὴν μικρὰν ταύτην καλλιτεχνικὴν ἐκθεσιν καὶ θὰ μείνῃ κατενθουσιασμένη μετὰ τὰς προόδους τῶν μαθητῶν.

*

— Διδασκαλία ἀρχαίου δράματος.

Οἱ μαθηταὶ τῆς τελευταίας τῆς τῆς Ἡμιγυμνασίου Νεαπόλεως, διδασκόμενοι παρὰ τοῦ καθηγητοῦ αὐτῶν κ. Ι. Χατζηγιάννου τοὺς «Πέρσας» τοῦ Αἰσχύλου, ἐδίδεξαν αὐτοὺς ἐν τῇ Καταστήματι τοῦ Ἡμιγυμνασίου μετὰ πολλῆς τῆς ἐπιτυχίας. Αἱ εἰσπράξεις διετεθήσαν ὑπὲρ τοῦ Ἑθνικοῦ Στόλου.

ΜΙΚΡΑ ΧΡΟΝΙΚΑ

Τὴν ἐβδομάδα ταύτην ἀναχωρεῖ εἰς ταξίδιον ἀνὰ τὰς Εὐρωπαϊκὰς μεγαλοπόλεις ὁ ἐκ τῶν τακτικῶν συνεργατῶν τοῦ «Κρητ. Ἀστέρος» κ. Παναγιώτης Χριστόπουλος, διαπρεπὴς καθηγητὴς τῶν Φυσικῶν ἐν τῇ ἡμετέρῃ Γυμνασίῳ.

Κατὰ τὸ ταξίδιον τοῦτο ὁ κ. Χριστόπουλος ἐπισκεπτόμενος τὰς ἐν τοῖς γράμμασι καὶ ταῖς τέχναις διακρινόμενας πόλεις τῆς Εὐρώπης ἐλπίζομεν ὅτι θὰ εὕρῃ τὸν ἀπαιτούμενον χρόνον χάριν τοῦ «Κρητ. Ἀστέρος» νὰ μελετήσῃ καὶ παρακολουθήσῃ τὰς ἐν ταῖς ἐπιστήμαις καὶ τῇ τέχνῃ προόδους τῆς Ἑσπερίας καὶ νὰ ἐπιστελῇ περιγραφὰς τῶν κυριωτέρων μερῶν δι' ὧν θὰ διέλθῃ, τὰς ὁποίας μετ' ἐνδιαφέροντος θὰ παρακολουθήσωσιν οἱ ἀναγνώσται ἡμῶν ἐν τῇ «Κρητ. Ἀστέρῃ».

*

Ὁ διδάσκαλος ἐρωτῶν τὸν μικρὸν Νίκον

— Λοιπὸν 20 πλὴν 20 πόσα κάμνουν :

Νίκος

— Νὰ διὰ νὰ τὸ ἐννοήσῃς καλύτερον : ὑπέθεσε ὅτι ἔχεις 20 λεπτὰ εἰς τὴν τσέπη σου καὶ χάνεις αὐτὰ τὰ 20 λεπτὰ. Τί θὰ ἔχῃ τώρα ἡ τσέπη σου ;

Νίκος — (μετὰ μακρὰν σκέψιν) Θὰ ἔχῃ καμμιὰ τρύπα !

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

137) Αἰνιγμα

Τὸ πρῶτον μέρος πρόθεσις, στόλος τὸ δεύτερόν μου
τῆς οἰκουμένης δὲ φωστὴρ εἶνε τὸ σύνολόν μου.

138) Αἰνιγμα.

Εἶμαι ἀπέραντος καὶ ἐπὶ ποδῶν
μὲ ἐν γράμμα γίνομαι εὐθὺς πτηνόν.

Μία κατὰλξις ἂν προστεθῇ γίνομαι χρήσιμον ὄρυκτόν
καὶ ἂν μ' ἀποκόψῃς τὸν λαιμὸν πάραυτα φθάνω εἰς οὐρανόν.

Ἐστάλησαν παρὰ Μελαίνης Ἑλλίδος

139) Αἰνιγμα

Τὸ θηλυκόν μου σὲ μαραίνει, καὶ τὸ οὐδέτερόν μου σὲ πα-
χαίνει.

Ἐστάλη παρὰ τοῦ ἐκ Ρεθύμνης Ι. Α. Στ.

140) Κήρυκτικὸν αἰνιγμα.

Ὅρθα μου πατσόκολη
πατσογυριστόκολη
κάνεις αὐγὰ πατσόκολα
πατσογυριστόκολα.

Ἐστάλη παρὰ Ἀπτερόν Χρυσολίδος

141) Ἑρωτήσεις.

α'.) Διατί ἐδόθη τὸ πνεῦμα εἰς τὸν ἄνθρωπον :

β'.) Ποῖος εἶνε ἄξιος, ἀλλ' οὔτε καὶ ἀνάξιος :

Ἐστάλησαν παρὰ τοῦ Ἑλευθερνεῖος

142) Βικρυμμένα ὀνόματα κρατῶν.

1) Ἡ ἀγελάς μᾶς δίδει τὸ γάλα.

2) Ἡ γαλὴ ἀναρριχᾶται εὐκόλως ἐπὶ τῶν δένδρων.

3) Ἡ Καλυψὼ εἰς μὲν τὸν Ὀδυσσεά ἔδωκε φαγητόν καὶ
ποτόν δι' ἑαυτὴν δὲ ἐκράτησε τὴν ἀμβροσίαν καὶ τὸ νέκταρ.

143) Γρίφος.

$\frac{\eta}{\mu\omicron\eta} + \frac{\mu\omicron\eta}{\eta}$ εἰ καὶ ἀδελφαί.

Ἐστάλησαν παρὰ τῆς δος Κ. Σ. Μιχαληνοῦ

Βραβεῖα

Οἱ λύται θὰ λάβωσι τὴν «Εὐτυχίαν» προσεσχεθεῖσαν παρὰ
Μελαίνης Ἑλλίδος καὶ τὸν «Κυνηγόν» παρὰ Ἑλευθερνεῖος
καὶ ἑπαινον.

Λύσεις 14ου φυλλαδίου

124). Αἰνιγμα. Γερμανία — μανία.

125). Φύρδην Μεγδην. Εἰς οἰωνὸς ἄριστος ἀμύνεσθαι περὶ
πάτρης.

126). Αἰνιγμα. Ἡ κεφαλή.

127). ΜΕ ΝΕ ΛΑ ΟΣ

ΝΕ Α ΡΟΣ

ΛΑ ΡΟΣ

ΟΣ

128). Μεταξοσκώληξ.

129). Στέφανος — φανός.

Λύσεις 13ου φυλλαδίου

130) Ἑρωτήσεις. α'.) Ἡ Δανική. β'.) Ὁ Γάλλος, ὁ Κρομ-
μδάκης κλπ.

131). Ὁ τρίπτης τοῦ φούρνου (πάνιστρον).

132). Εἶχε $36 + 36 + 18 + 9 + 1 = 100$.

133). Ἡρα — Κλέων — Ἡρακλέων.

134). Σίνις.

135). Ὁ ὑδρομυλωνᾶς, ὅστις διασκαδάζων ἐν ὅσῳ ὁ μύλος
ἐργάζεται πίνει κρασί, ὅταν δὲν ἐργάζεται πίνει ὕδωρ.

136). Λουκάνικον.

Λύται 14ου φυλλαδίου

Α'. Βραβεῖον ἔλαβον οἱ 1) Μιχαὴλ Σφακιανάκης, 2) Ροδο-
δάκτυλος Ἡώς.

Β'. Βραβεῖον οἱ 1) Ι. Γιαννικάκης, 2) Γ. Παπασταματά-
κης, 3) Πηλεὺς, 4) Ὁρεῖς Χίου, 5) Ε. Τρικουράκης, 6) Κα-
τρεὺς, 7) Καλύβα Γαλατᾶ, 8) Τυδεὺς, 9) Ε. Κουκουνάκης, 10)
Μ. Παπαδάκης, 11) Α. Βολάνης.

Ἐπαινον δὲ οἱ 1) Ν. Γιαγαλάκης, 2) Ἰγγλεζάκης, καὶ 3)
Ε. Μοσχοβίτης.

ΒΙΒΛΙΑ ΚΑΙ ΠΕΡΙΟΔΙΚΑ

ὑπὸ τὴν δεξιὰν διεύθυνσιν τοῦ μουσοτραφοῦς κ. Ἰωάννου
Τσώκλη ἐκδίδονται ἐν Ἀθήναις μουσικὴ ἑφημερίς ὑπὸ τὸν
τίτλον ἡ «Φόρμιγξ».

Τὸ περιοδικὸν τοῦτο περιέχον ἐκάστοτε μουσικὰ τεμάχια,
τὴν ἱστορίαν τῆς μουσικῆς καὶ καταχωρίζον τὰ παρὰ τῷ λαῷ
δημῳδῇ ᾄσματα καθίσταται ἀπαραίτητον εἰς πάντα ἐρασιτέχνην
καὶ ἐξ ἐπαγγέλματος μουσικόν, θέλοντα νὰ μνηθῇ εἰς τὴν
θεῖαν τέχνην τοῦ πόλλωνος.

Ἐν τῷ τελευταίῳ φυλλαδίῳ καταχωρίζει πολλὰ ᾄσματα
κρητικὰ, ᾠδόμινά εἰτε εἰς γάμους εἰτε εἰς χοροὺς.

— Τὸ ὑπὸ τοῦ κ. Ε. Χ. Δρακοπούλου ἐν Ἀθήναις ἐκδιδό-
μενον λαχειολογικὸν μηνιαῖον περιοδικόν, τὸ ὁποῖον ὡς ἐκ
τῆς χρησιμότητός του καθίσταται ἀπαραίτητον εἰς πάντα κάτο-
χον διαφόρων ὁμολογιῶν καὶ λαχείων Ἑλληνικῶν τε καὶ ξέ-
νων καὶ τὸ ὁποῖον περιέχει πλυνιωτάτην εἰς τὸ εἶδος του
ἔλπην καὶ ἄλλας σχετικὰς πληροφορίας συνιστῶμεν θερμῶς εἰς
πάντα, οἵτινες ἐπ' ἐλπίδι κέρδους ἀγοράζουσι λαχεῖα καὶ
ὁμολογίας. Ἐκδίδεται μηνιαίως ὀκτασέλιδον, ἡ δὲ συνδρομή
του εἶναι 4 δραχ. μόνον ἐτησίως.

Διόρθωσις παροράματος

Ἐν φυλλαδίῳ 13φ σελίδι 104η στήλη α'. § β'. στίχῳ 6φ
ἀντί : ἐπὶ τοῦ, ὅπερ ἔσυρεν, ἀμαξίου, γραπτέον : ἐκ τοῦ ὅπερ
ἔσυρεν, ἀμαξίου. Ἐν τέλει τῆς αὐτῆς παραγράφου ἀντί :
ἔμαθεν, ὅτι, ἐπειδὴ εἶχε βοηθήσῃ τὸν δῆμιον καὶ ὅτι ἀφήκε
νὰ θλίψῃ τὴν χεῖρά του οὗτος, γραπτέον : ἔμαθεν, ὅτι τοῦτο
ἐποίησεν, ἐπειδὴ εἶχε βοηθήσῃ τὸν δῆμιον καὶ διότι ἀφήκε
νὰ θλίψῃ τὴν χεῖρά του οὗτος.

Ν. Α. Π.

Τύποις Μ. Ι. Σαλιβέρου — Χανία